

โครงการวิจัย

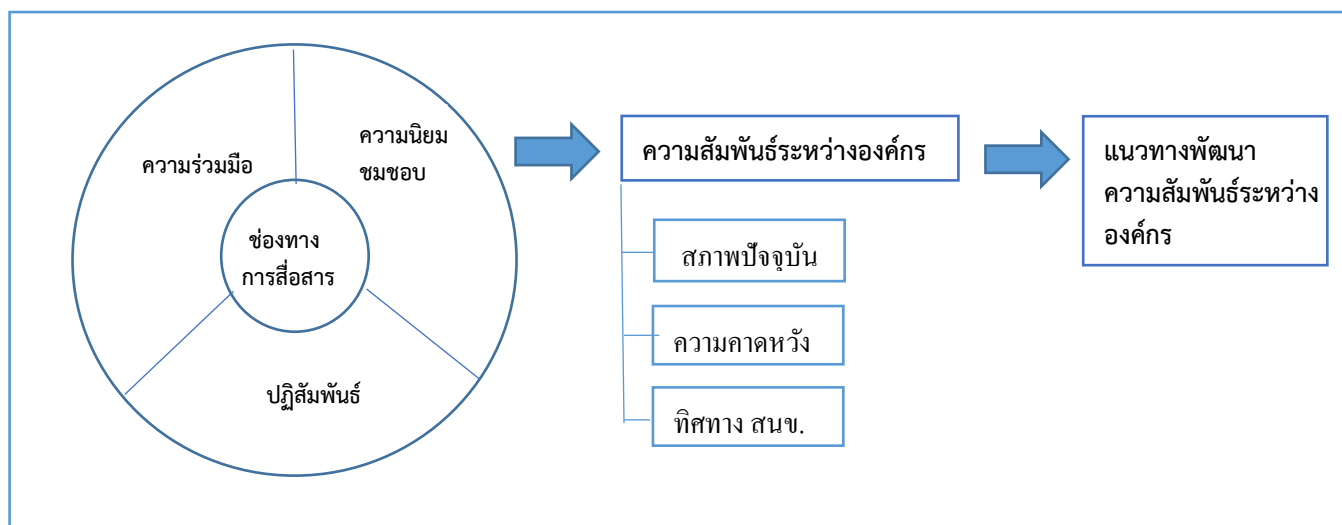
เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน/เครือข่ายที่มีต่อสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

๑. วัตถุประสงค์ :

๑.๑ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. กรอบการวิจัย : ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่มีต่อ สนข. วัดโดยตัวชี้วัดใน ๓ มิติซึ่งพัฒนาจากงานวิจัยด้านพฤติกรรมองค์กร ดังนี้ ๑) ความร่วมมือ (Collaboration) ๒) ปฏิสัมพันธ์ (Quality of relation) ๓) ความนิยมชมชอบ (Trust) โดยมีช่องทางการสื่อสารเป็นปัจจัยสนับสนุนความสัมพันธ์ในแต่ละมิติเข้าด้วยกัน การศึกษาครั้งนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สนข. และองค์กรที่เกี่ยวข้อง จากสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันและความคาดหวังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การจัดทำแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่เหมาะสม ซึ่งคาดว่าจะนำไปสู่การประสานการทำงานร่วมกันที่ดีขึ้นได้ในอนาคต

๓. ระเบียบวิธีการวิจัย : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บข้อมูลพื้นฐานขององค์กรที่ให้สัมภาษณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร ช่องทางการสื่อสาร และความคาดหวัง โดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แล้วจัดทำรายงานแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของ สนข. เสนอผู้บริหาร สนข. ทราบ และมอบนโยบายขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป

๔. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง :

๔.๑ ประชากร ประกอบด้วย ๒ กลุ่ม คือ ๑) หน่วยงานที่มีความร่วมมือ/ความสัมพันธ์กับ สนข. อยู่ในปัจจุบัน แบ่งกลุ่มตามลักษณะความสัมพันธ์แบบเครือข่าย อาทิ เครือข่ายพัฒนานโยบายและแผน เครือข่ายด้านความมั่นคงและความปลอดภัย เครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อม เครือข่ายการจัดระบบการจราจร เครือข่ายส่งเสริมการขนส่งและจราจร เป็นต้น ๒) หน่วยงานที่ สนข. ต้องการพัฒนาร่วมมือ/ความสัมพันธ์ด้วยในอนาคต อาทิ เครือข่ายด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี เครือข่ายด้านการต่างประเทศ เครือข่ายด้านการวิจัย

๔.๒ กลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม จำนวนรวม ๑๐๐ ตัวอย่างขึ้นไป

๕. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวมข้อมูลโดยผู้แทน PMQA ๓ ของแต่ละสำนัก/กอง/ศูนย์ ส่งแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ๒ วิธี

- ๑) ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่มาร่วมงานของ สนข. เช่น งานสัมมนาโครงการศึกษาของ สนข.
- ๒) ส่งแบบสอบถามออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ขึ้น webpage Otpthailand และ ส่งทาง email

✓ **แนวทางการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะส่งแบบสอบถาม** เลือกแบบเจาะจงโดยเน้นที่กลุ่มเครือข่ายที่รู้จัก สนข. เป็นอย่างดี หรือกลุ่มเครือข่ายใหม่ๆ ที่รู้จัก สนข. และน่าสนใจที่จักพัฒนาความสัมพันธ์ในอนาคต เช่น เครือข่ายต่างประเทศ เครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยี เครือข่ายการวิจัย เครือข่ายภาคประชาสังคม (เอกชน องค์กร ภาคประชาชน สถาบันวิชาการ)

✓ **จำนวนกลุ่มตัวอย่าง** ผู้แทน PMQA ๓ ของแต่ละสำนัก/กอง/ศูนย์ ส่งแบบสอบถามให้เครือข่ายสำนัก/กอง/ศูนย์ ละประมาณ ๒๐-๓๐ ชุด

✓ **การส่งแบบสอบถามเพื่อประมวลผล** ตัวแทนสำนัก/กอง/ศูนย์ กรุณาส่งแบบสอบถามอย่างเป็นทางการมาที่ ประธานหมวด ๓ (ผอ.สสภ.) และส่งอีเมลมาที่ k_wanwisa@yahoo.com และ suchittrasun@gmail.com ภายใน วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑

๖. การประมวลผล แปรผล และจัดทำรายงาน

✓ จัดทำคู่มือลงรหัสโดยคณะทำงาน PMQA๓ และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ด้วยค่าสถิติอย่างง่าย เช่น ค่าเฉลี่ย ความถี่ แล้วจัดทำรายงานเสนอผู้บริหาร สนข. และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๗. แผนการดำเนินการ

แนวทางการดำเนินงาน	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
๑. พัฒนารอบแนวคิด เครื่องมือวิจัย เลือกกลุ่มตัวอย่าง						
๒. ทดสอบแบบสอบถาม และปรับปรุงแบบสอบถามและนำเสนอ ผอ.สนข.อนุมัติในหลักการ จัดทำคู่มือการสัมภาษณ์ พร้อมแนะนำผู้สัมภาษณ์						
๓. เก็บรวบรวมข้อมูล						
๔. ประมวลผล แปรผล วิเคราะห์ และจัดทำรายงาน						
๕. เสนอผลการศึกษาให้ผู้บริหาร สนข. ทราบและมอบนโยบายขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป						

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ ทราบความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๘.๒ มีแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๘.๓ พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เพื่อเสริมสร้างการประสานการทำงานให้ดีขึ้นในอนาคต

แนวทางการเก็บข้อมูล

๑. กรณีสัมภาษณ์

✓ แนะนำตัว (ชื่อ และหน่วยงาน) พร้อมกล่าวถึงวัตถุประสงค์การแจกแบบสอบถาม (เพื่อใช้ประโยชน์ในโครงการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน/เครือข่ายที่มีต่อ สนข. ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) วิเคราะห์ความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ๒) เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจะถือเป็นความลับซึ่งใช้ประโยชน์เฉพาะงานวิจัยนี้เท่านั้น)

✓ ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามให้เสร็จ (ประมาณ ๕ นาที) และส่งคืนผู้สัมภาษณ์

✓ ผู้สัมภาษณ์ตรวจสอบแบบสอบถาม แล้วสอบถามข้อมูลที่ไม่ชัดเจน พร้อมซักถามเพิ่มเติมหรือให้อธิบายขยายความในข้อคำถามปลายเปิด โดยผู้สัมภาษณ์จดบันทึกข้อมูลที่เพิ่มเติมในแบบสอบถามชุดดังกล่าว พร้อมกับสร้างปฏิสัมพันธ์ทางบวกกับผู้ให้ข้อมูล เช่น ชวนพูดคุย พร้อมสังเกตท่าทาง หน้าตา ปฏิกริยา น้ำเสียง ผู้ให้ข้อมูลไปด้วย แล้วบันทึกในข้อ ๘ ของแบบสอบถามเพิ่มเติมด้วย

✓ ขอบคุนและสร้างปฏิสัมพันธ์กับเครือข่าย โดยแจ้งให้ทราบถึงการติดตามข้อมูลข่าวสาร สนข. ได้ทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ Facebook Youtube พร้อมขออนุญาตส่งของขวัญให้กับพันธมิตรและแจ้งข้อมูลข่าวสารทางอีเมล

๒. กรณีตอบแบบสอบถามออนไลน์ เช่น ทางอีเมล และทาง Page facebook

✓ แนะนำถึงวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม (เพื่อใช้ประโยชน์ในโครงการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน/เครือข่ายที่มีต่อ สนข. ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) วิเคราะห์ความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ๒) เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์และช่องทางการสื่อสารระหว่าง สนข. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจะถือเป็นความลับซึ่งใช้ประโยชน์เฉพาะงานวิจัยนี้เท่านั้น)

✓ ขอให้ตอบกลับภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

✓ ขอบคุนและสร้างปฏิสัมพันธ์กับเครือข่าย โดยแจ้งให้ทราบถึงการติดตามข้อมูลข่าวสาร สนข. ได้ทางออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ Facebook Youtube พร้อมขออนุญาตส่งของขวัญให้กับพันธมิตรและแจ้งข้อมูลข่าวสารทางอีเมล

คำนิยามตัวแปร และทฤษฎีอธิบายความสัมพันธ์

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร (Relation) หมายถึง ความสัมพันธ์ที่อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการในการสื่อสาร การประสานความร่วมมือ และรวมถึงความเชื่อใจระหว่าง สนข. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรในลักษณะของการให้ความร่วมมือกันในระยะยาวจะก่อให้เกิดการแบ่งปันผลประโยชน์ซึ่งกันและกันช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงเทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการควบคุมคุณภาพในทางปฏิบัติและเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดเทคโนโลยี (Wong, ๑๙๙๑; Capannelli, ๑๙๙๗; Nishiguchi, ๑๙๙๔; Techakanont, ๒๐๐๒) ความสัมพันธ์ระหว่างกันประกอบด้วย ๓ มิติ ได้แก่

๑.๑ ความร่วมมือระหว่างกัน (Collaboration) หมายถึง การเรียนรู้ ความตั้งใจที่จะสร้างประโยชน์ซึ่งกันและกัน และความสัมพันธ์ในการร่วมมือกัน ด้วยความตั้งใจจริงที่จะสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน (Yin & BAO, ๒๐๐๖) ซึ่งศึกษาการเรียนรู้ระหว่างองค์กรแนะนำว่า ความร่วมมือกันในการเรียนรู้ส่งเสริมให้หน่วยงานสามารถทำงานร่วมกัน โดยการแบ่งปันความรู้และผลประโยชน์เสริมกันและกัน และสร้างโอกาสในการพัฒนากำลังกัน เพื่อเพิ่มสมรรถนะให้แก่กัน (Doz, ๑๙๙๖) ความสามารถในการเข้าถึงความรู้และทักษะ เช่น การผลิต กระบวนการของเทคโนโลยี ทักษะองค์กรความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใหม่ ความตั้งใจเรียนรู้เรื่องที่มีความสำคัญและมีแนวโน้มที่จะส่งให้ผู้ให้เทคโนโลยีแบ่งปันถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันได้อย่างเปิดเผยหรือโปร่งใสมากขึ้น (Inkpen, ๒๐๐๐; Sazali, ๒๐๑๐)

๑.๒ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน (Quality of relation) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับเทคโนโลยีทั้งเรื่อง ความถี่และประสิทธิผลเช่นเดียวกับองค์ความรู้ บริบทขององค์กร และคุณภาพบุคลากร (Nonaka, ๑๙๙๔; Kogut & Zander, ๑๙๙๒; Bresman, ๑๙๙๙) โดยคุณภาพความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับความไม่เป็นทางการ ความเปิดเผย ความเข้มข้นในการสื่อสาร และการสื่อสารอย่างเปิดเผย เมื่อมีคุณภาพความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับจะช่วยเสริมโอกาสในการเรียนรู้ แบ่งปัน และเข้าถึงความรู้ข้อมูลและสมรรถนะของอีกฝ่ายได้ดีขึ้น และช่วยให้เกิดความตั้งใจแบ่งปันข้อมูล และการสื่อสารอย่างเปิดเผยระหว่างกันเพิ่มขึ้นด้วย (Gupta, ๑๙๘๗; Gupta & Govindarajan, ๒๐๐๐; Szulanski, ๑๙๙๖; Inkpen, ๑๙๙๘, ๒๐๐๐; Sazali, ๒๐๑๐)

๑.๓ ความนิยมชมชอบ (Trust) หมายถึง การสร้างโอกาสการเรียนรู้ระหว่างกันมากขึ้น โดยร่วมกันเปิดเผยและทำความเข้าใจกันว่าจะแบ่งปันความรู้และพัฒนาสมรรถนะซึ่งกัน และลดการปิดบังข้อมูลระหว่างกัน (Inkpen, ๒๐๐๐) เมื่อมีระดับของความโปร่งใสหรือการเปิดเผยข้อมูลสูงขึ้น ทำให้การเรียนรู้ระหว่างกันสูงขึ้นตามไปด้วย และส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันอย่างเป็นอิสระมากขึ้น และส่งผลต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือความรู้ระหว่างกันมากขึ้น เพราะจะช่วยลดพฤติกรรมการฉวยโอกาสหากมีโอกาสที่เอื้ออำนวย (Kale et al., ๒๐๐๐; Gulati, ๑๙๙๕ ; Lane et al., ๒๐๐๑)

๒. ช่องทางการสื่อสาร (Channel) หมายถึง ช่องทางในการสื่อสารกันระหว่างกัน หว่อง (Wong, ๑๙๙๑) และคาร์เปิลเนลลี (Capannelli, ๑๙๙๗) สรุปจากงานวิจัยว่า ช่องทางถ่ายทอดเทคโนโลยีประเภทหัวใจ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ความรู้ความชำนาญการให้ข้อมูลความรู้มีความสำคัญมากกว่าช่องทางถ่ายทอดทางตรง เช่น การลงทุนทางตรง โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีประเภทความรู้ และขั้นตอนปฏิบัติ มีหลายช่องทางที่น่าสนใจ อาทิ ๑) ช่องทางถ่ายทอดความรู้แฝงในตัวบุคคลจากผู้ให้ไปสู่ผู้รับหรือ Socialization เป็น กระบวนการที่ความรู้แฝงถ่ายทอดผ่านการฝึกอบรมหรือการทำงาน เช่น ผู้ให้ส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำงานร่วมกับผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งเป็นการสื่อสารอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้ให้และผู้รับ การถ่ายทอดจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการถ่ายทอดทักษะเพราะเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้าหรือเป็นการสื่อสารแบบสองทางที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพของกระแสของความรู้ที่ถ่ายทอดได้ดี (Techakanont, ๒๐๐๒, p.๑๔๙) ๒) ช่องทางถ่ายทอดประเภทคู่มือเช่น มาตรฐานการทำงาน ขั้นตอนปฏิบัติ แบบตรวจสอบรายการ ซึ่งส่วนใหญ่ปรับปรุงจากมาตรฐานสากล ซึ่งโนนาคา และ เทคอุชิ (Nonaka & Takeuchi, ๑๙๙๕) เรียกว่า Combination เป็นการดัดแปลงจากความรู้ที่แจ้งชัด (Explicit knowledge) ขึ้นหนึ่งจากผู้ให้ไปสู่ความรู้ที่แจ้งชัดขึ้นใหม่ (Nonaka & Takeuchi, ๑๙๙๕) อ้างถึงใน Techakanont, ๒๐๐๒, p.๑๓๕-๑๓๗) อนึ่งความรู้ด้านเทคโนโลยีมีแนวโน้มที่ติดกับ บริบทของผู้ให้เทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดความยากในการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างองค์กรและภายในองค์กร (Nonaka & Takeuchi, ๑๙๙๕)

กลุ่มตัวอย่างโครงการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน/เครือข่ายที่มีต่อ สนข.

สำนัก/กอง/ ศูนย์	การเก็บรวบรวมข้อมูล			
	โครงการศึกษา	จำนวนชุด	ส่งแบบสอบถามออนไลน์	จำนวนชุด
๑.สบก. ผู้รับผิดชอบ เอื้อ/ป้อง/มด				
๒.สผง. ผู้รับผิดชอบ เปิ้ล/อร				
๓.กจร. ผู้รับผิดชอบ โอ				
๔.สผป. ผู้รับผิดชอบ มน				
๕.สสภ. ผู้รับผิดชอบ พีอัม/เอ				
๖.สรร. ผู้รับผิดชอบ อาร์ม				
๗.กพข. ผู้รับผิดชอบ ปุ้ย	๑.สัมมนาแผนแม่บทการพัฒนาสิ่ง อำนวยความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง สำหรับทุกคน (วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ สถานที่.... กลุ่มเป้าหมาย))		กลุ่มเป้าหมาย.....	
๘.ศทท. ผู้รับผิดชอบ ต้อย/อุ้ย/แจ	สิงหาคม ไม่มีโครงการ จะมีช่วงตุลาคม ของ กพค.			
๙.กพร. ผู้รับผิดชอบ ชา/แอน				
๙.สตร. ผู้รับผิดชอบ ดวง				

หมายเหตุ: ๑. สำหรับโครงการศึกษากรุณาระบุ ชื่อโครงการ วัน สถานที่ และกลุ่มเป้าหมาย และจำนวนชุด

๒. สำหรับแบบสอบถามออนไลน์กรุณาระบุ กลุ่มเป้าหมาย และจำนวนชุด